

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Płocku Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Fabirkiewicz

Protokolant sekretarz sądowy Urszula Szczęsna – Cichosz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 stycznia 2015 r. w P.

sprawy z powództwa E. S. (1)

przeciwko Bankowi (...) S.A. Oddział w P., M. C. i Bankowi (...) S.A. Departament Windykacji w W.

o zwolnienie spod egzekucji

przy udziale kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego M. C.

1. zwalnia spod egzekucji udział wynoszący 1/4 we współwłasności w nieruchomości położonej we wsi Ł.gm. S., składającej się z działek oznaczonych nr ewidencyjnymi (...) o łącznej powierzchni 2,60 ha, dla której w Sądzie Rejonowym w G. prowadzona jest księga wieczysta pod numerem (...), należący do powódki E. S. (1);
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. przyznaje kuratorowi adw. R. G. ze Skarbu Państwa Sąd Okręgowy w Płocku kwotę 4.428 zł, która to kwota zawiera podatek VAT tytułem wynagrodzenia za reprezentowanie w sprawie nieznanego z miejsca pobytu pozwanego M. C.;
4. przyznaje adw. M. F. (1) prowadzącemu Kancelarię Adwokacką w P. ze Skarbu Państwa Sąd Okręgowy w Płocku wynagrodzenie w kwocie 4.428 zł, która to kwota zawiera podatek VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu;
5. nie obciąża powódki E. S. (1) kosztami zastępstwa procesowego na rzecz pozwanych Banku (...) S.A. Oddział w P. oraz Banku (...) S.A. Departament Windykacji w W. w części oddalającej powództwo.

Uzasadnienie w przedmiocie rozstrzygnięcia o kosztach ,

Powódka E. S. (1) wystąpiła w dniu 3 stycznia 2013r z powództwem przeciwegzekucyjnym, odnoszącym się do działki siedliskowej wraz z zabudowaniami położonej we wsi (...), stanowiącej spadek po jej ojcu, którego jest jedyną spadkobierczynią.

Postanowieniem z dnia 14 stycznia 2013r Sąd Okręgowy w Płocku zwolnił powódkę od kosztów sądowych w całości i ustanowił dla niej adwokata z urzędu, który został wyznaczony przez Okręgową Radę Adwokacką w P. w osobie adwokata M. F. (2), prowadzącego Kancelarię Adwokacką w P. (postanowienie k. 8 i pismo (...) w P. k. 10).

Pismem z dnia 18 marca 2013r pełnomocnik powódki uzupełnił brak formalny pozwu, poprzez wskazanie wartości przedmiotu sporu w kwocie 300.000 zł, a pismem z dnia 18 czerwca 2013r zmienił przedmiotowe powództwo, wnosząc

na podstawie art. 841 k.p.c. o zwolnienie spod egzekucji nieruchomości położonej w miejscowości Ł. w gminie S. (pismo procesowe k. 78 - 81).

Postanowieniem z dnia 20 lutego 2014r Sąd Okręgowy w Płocku zawiesił postępowanie w sprawie na mocy art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c., do czasu zakończenia postępowania w sprawie IC 707/13, prowadzonego przez Sądem Rejonowym w G. o uzgodnienie treści księgi wieczystej w rzeczywistym stanie prawnym w/w nieruchomości (postanowienie k. 239).

Prawomocnym wyrokiem z dnia 12 maja 2014r Sąd Rejonowy w G. uzgodnił treść księgi wieczystej prowadzonej w Sądzie Rejonowym w Gostyninie pod numerem PL1 (...), dla nieruchomości położonej we wsi Ł., gmina S., składającej się z działek oznaczonych numerami (...), o łącznej powierzchni 2,60 ha, w której to w działle H, jako właściciel wpisany jest M. C., zaś w działle IV hipoteka zwykła i kaucyjna, celem zabezpieczenia otrzymanego przez niego kredytu na rzecz Banku (...) Spółka Akcyjna nakazał wpisanie powódki E. S. (1), jako współwłaścicielki nieruchomości w ¹A części. Przyznał adwokatowi M. F. (1) wynagrodzenie za pomoc prawną świadczoną powódce z urzędu w kwocie 3.600 zł. powiększoną o należny podatek Vat i nakazał jego wypłatę ze Skarbu Państwa (odpis wyroku k. 257 - 258 i notatka urzędowa k. 270).

Postępowanie w sprawie niniejszej zostało podjęte w dniu 4 grudnia 2014r (postanowienie k. 271).

Na rozprawie w dniu 26 stycznia 2015r pełnomocnik powódki adwokat M. F. (1) poparł powództwo w całości i wniósł o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu, według norm przepisanych wraz z podatkiem Vat, oświadczając, że nie zostały one uiszczone w całości, ani w części (protokół k. 281 v).

Nieprawomocnym wyrokiem z dnia 26 stycznia 2015r Sąd Okręgowy w Płocku w sprawie IC 31/13 zwolnił spod egzekucji udział wynoszący ¹A we współwłasności nieruchomości położonej we wsi Ł. gmina S., składającej się z działek oznaczonych numerami (...), o łącznej powierzchni 2,60 ha, dla której w Sądzie Rejonowy w G. prowadzona jest księga wieczysta pod numerem (...), należący do powódki E. S. (1) i oddalił powództwo w pozostałej części. Przyznał ze Skarbu Państwa adwokatowi M. F. (2) wynagrodzenie w kwocie 4.428 zł wraz z podatkiem Vat, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu (wyrok k. 282).

Sąd ustalił, co następuje:

Stosownie do § 19 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu (tj. Dz.U. z 2013r, póź. 461) - koszty nieopłaconej pomocy prawnej ponoszone przez Skarb Państwa obejmują opłatę w wysokości nie wyższej, niż 150% stawek minimalnych, o których mowa w rozdziałach 3-5. Stawki minimalne w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych ustalane są od wartości przedmiotu sprawy (§ 6 cyt. rozporządzenia).

Wartość przedmiotu sporu wyznacza wysokość opłaty od pozwu. W sprawach o roszczenia pieniężne oznacza ona kwotę pieniężną dochodzoną pozwem, w pozostałych sprawach majątkowych powód oznacza wartość przedmiotu sporu kwotą pieniężną, uwzględniając reguły zawarte w art. 20 - 24 k.p.c. Jeżeli Sąd poweźmie wątpliwości, co do prawidłowości określenia wartości przedmiotu sporu, ma możliwość jej sprawdzenia (art. 25 k.p.c.). Wartość przedmiotu sporu powinna odpowiadać obiektywnym kryteriom wskazanym w przepisach k.p.c., a przede wszystkim uwzględniać, co jest przedmiotem roszczenia i jak, w odniesieniu do tego roszczenia, powinna być określona ta wartość. Sąd jest związany jedynie obiektywnie prawidłowo określoną wartością przedmiotu sporu, wyliczoną według wskazanych wyżej zasad.

Powództwo o zwolnienie spod egzekucji pozbawienie (art. 841 k.p.c.) jest sposobem obrony merytorycznej przed prowadzoną egzekucją, jeżeli prowadzenie egzekucji narusza prawa osoby trzeciej. W dacie wystawienia tytułu egzekucyjnego, na podstawie którego komornik sądowy wszczął egzekucję z przedmiotowej nieruchomości, jedynym jej właścicielem, wpisanym w księdze wieczystej był M. C., dłużnik bankowy. Taka sytuacja utrzymywała się w dacie wniesienia pozwu. Zdarzenia, które wyłączyły dopuszczalność egzekucji, powstały po wydaniu tytułu egzekucyjnego,

w toku sprawy, w związku z wyrokiem, jaki zapadł przed Sądem Rejonowym w G. w zakresie uzgodnienia treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym. Dopiero z tą chwilą powódka wykazała swój tytuł prawny do nieruchomości,' ale w udziale we współwłasności wynoszącym V* część. Z tych względów wartość przedmiotu sporu powinna być zostać skorygowana w trybie art. 25 k.p.c.

W tym miejscu zaznaczyć należy, że pełnomocnik powódki wskazał wartość przedmiotu sporu, która obejmowała nieruchomość wsi (...), wskazaną pozwem i określił ją na kwotę na kwotę 300.000 zł. W toku procesu nastąpiła modyfikacja powództwa, odnosząca się do innej nieruchomości, a wartość przedmiotu sporu pozostała bez zmian.

Z uwagi na okoliczność, że Sąd Rejonowy w G. przyznając ze Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. F. (1)wynagrodzenie w kwocie 3.600 zł plus podatek Vat, kierował się wartością przedmiotu sporu, odnoszącą się do nieruchomości położonej we wsi Ł., która to wartość odpowiada także wartości przedmiotu sporu w sprawie niniejszej, Sąd Okręgowy w Płocku uznał, że wynagrodzenie przyznane adwokatowi z urzędu w punkcie 4 wyroku jest uzasadnione w świetle § 6pkt 6 cyt. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Sygn.aktIC31/13

UZASADNIENIE

Powódka E. S. (1)wystąpiła w dniu 3 stycznia 2013r z powództwem przeciwegzekucyjnym, odnoszącym się do działki siedliskowej położonej we wsi (...)wraz z zabudowaniami. Podała, że przysługuje jej prawo do spadku po zmarłym ojcu T. P., w skład którego wchodzi powyższa nieruchomość. Wskazała, że postanowieniem z dnia 21 lipca 2008r Sąd Rejonowy w P.w sprawie I Ns 786/08 zmienił punkt 2 postanowienia z dnia 5 października 2001 r w sprawie I Ns 585/01 i ustalił, że spadek po T. P.zmarłym 29 marca 2001 r nabyła w całości z mocy prawa jego córka E. S. (1)wraz z wchodzącym w jego skład udziałem w gospodarstwie rolnym. Z tych względów, nieważna jest umowa przeniesienia własności nieruchomości na rzecz M. C.- dłużnika bankowego, który oddał nieruchomość w zastaw hipoteczny i nie spłacił zaciągniętej pożyczki.

Pismem z dnia 18 czerwca 2013r pełnomocnik powódki zmienił przedmiotowe powództwo, wnosząc na podstawie art. 841 k.p.c. o zwolnienie spod egzekucji nieruchomości położonej w miejscowości Ł. w gminie S., zamiast nieruchomości wskazanej w pozwie.

Pozwany Bank (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu, według norm przepisanych. Pozwany podniósł, że bankowy tytuł egzekucyjny, opatrzony klauzulą wykonalności, został wydany przeciwko dłużnikowi M. C., a powódka nie należy do osób uprawnionych z art. 840 k.p.c. do żądania pozbawienia tego tytułu klauzuli wykonalności.

Pozwany Bank (...) z siedzibą w K. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Pozwany podał, że Bank (...) nigdy nie wystawił tytułu egzekucyjnego, na który powołuje się powódka i nie wniósł o nadanie mu klauzuli wykonalności.

Pozwany M. C., reprezentowany przez kuratora ustanowionego dla pozwanego nieznanego z miejsca pobytu, na rozprawie w dniu 3 lutego 2014r wniósł o wstrzymanie decyzji w zakresie zgłoszonego pozwu do czasu ustalenia, na jakim etapie postępowania znajduje się sprawa prowadzona przed Sądem Rejonowym w G.o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym nieruchomości.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Przedmiotowa nieruchomość położona w Ł. stanowiła współwłasność T. P., jego brata i matki, w wyniku spadkobrania po zmarłym ojcu i mężu J. P.. T. P. zmarł, jako kawaler w dniu 29 marca 2001r i na mocy ustawy spadek po nim odziedziczyli matka i brat (bezsporne).

Powódka E. S. (1) jest córką T. P., którego ojcostwo zostało ustalone po jego śmierci wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 13 maja 2008r w sprawie IIIRC 316/07 (bezsporne). Do czasu ustalenia ojcostwa, doszło do dwóch czynności prawnych, dotyczących rozporządzenia nieruchomością położoną w Ł., zawartych w formie aktów notarialnych na rzecz osób trzecich tj. umowy darowizny z dnia 17 stycznia 2005r, dokonanej przez dotychczasowych spadkobierców ustawowych na rzecz A. P. i umowy sprzedaży nieruchomości z dnia 29 listopada 2007r przez A. P. na rzecz M. C. (odpis zupełny księgi wieczystej dla nieruchomości k. 99 -104 i wypis aktu notarialnego umowy darowizny k. 111 -115).

W dniu 22 października 2011 r Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w G. na wniosek wierzyciela Banku (...) S.A. w W. zawiadomił dłużnika M. C. o wszczęciu egzekucji i zawiadomił wierzyciela o zajęciu nieruchomości położonej w Ł. w sprawie KM (...) (bankowy tytuł egzekucyjny wraz z postanowieniem Sądu Rejonowego w S. z dnia 11 lipca 2011 r w sprawie I Co (...)/11 k. 35 akt oraz wnioski o wszczęcie egzekucji k. 1 - 3, zawiadomienie o wszczęciu egzekucji k. 14 i zajęciu nieruchomości k. 26 zał. do akt komorniczych).

W dacie wszczęcia postępowania egzekucyjnego, jedynym właścicielem całej nieruchomości, wpisanym w dziale II księgi wieczystej (...) prowadzonej w Sądzie Rejonowym w G. Wydziale Ksiąg Wieczystych, był M. C.. W dziale IV niniejszej księgi zostały uwidocznione hipoteki z tytułu udzielonych mu kredytów na rzecz wierzycieli Banku (...) S.A. Oddział w P. i Banku (...) S.A. w W. (treść księgi wieczystej o numerze (...)) k. 50 - 58 zał. akt komorniczych).

O skierowaniu egzekucji do nieruchomości powódka dowiedziała się w grudniu 2012r od komornika sądowego, kiedy przystąpił on do czynności, zmierzających do jej wyceny i uzyskała wówczas wiedzę, że nieruchomość jest obciążona hipoteką na rzecz obu Banków (zeznania powódki k. 198 - 199).

W toku niniejszej sprawy powódka wystąpiła do Sądu Rejonowego w G. z powództwem o ustalenie swoich praw do nieruchomości w sprawie IC 707/13 (bezsporne).

Postanowieniem z dnia 20 lutego 2014r Sąd Okręgowy w P. zawiesił postępowanie w sprawie niniejszej na mocy art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c., do czasu zakończenia postępowania w sprawie IC (...), prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Gostyninie o uzgodnienie treści księgi wieczystej w rzeczywistym stanie prawnym w/w nieruchomości

•*•

(postanowienie k. 239).

Prawomocnym wyrokiem z dnia 12 maja 2014r Sąd Rejonowy w G. w sprawie IC (...) uzgodnił treść księgi wieczystej prowadzonej w Sądzie Rejonowym w G. pod numerem PL1 (...), dla nieruchomości położonej we wsi Ł., gmina S., składającej się z działek oznaczonych numerami (...), o łącznej powierzchni 2,60 ha, w której to w dziale II, jako właściciel wpisany jest M. C., zaś w dziale IV hipoteka zwykła i kaucyjna, celem zabezpieczenia otrzymanego przez niego kredytu na rzecz Banku (...) Spółka Akcyjna i nakazał wpisanie powódki E. S. (1), jako współwłaścicielki nieruchomości w % części.

Postępowanie w sprawie niniejszej zostało podjęte w dniu 4 grudnia 2014r (postanowienie k. 271).

Pozwany Bank (...) w K. nie występował w wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wobec M. C. (bezsporne).

Postępowanie egzekucyjne zostało zawieszona na mocy postanowienia Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 12 grudnia 2013r (postanowienie z uzasadnieniem k. 202 -204).

Powódka E. S. (2) przebywa w Zakładzie Karnym nr 1 w Ł., gdzie wykonuje płatną pracę z wynagrodzeniem około 100 zł miesięcznie. Ma na utrzymaniu małoletnią córkę. Jej mąż wykonuje prace dorywcze i uprawia grunt rolny o pow. 2,60 ha, który powódka wykazała w pisemnym oświadczeniu (oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach źródłach utrzymania k. 4 - 6). Postanowieniem z dnia 14 stycznia 2013r Sąd Okręgowy w Płocku zwolnił powódkę od kosztów sądowych w całości i ustanowił dla niej adwokata z urzędu.

Powyższy stan faktyczny nie był kwestionowany przez żadną ze stron i nie budził wątpliwości.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo opiera się na żądaniu powódki udzielenia ochrony prawnej, stosownie do art. 841 k.p.c. zgodnie z którym, osoba trzecia może w drodze powództwa żądać zwolnienia zajętego przedmiotu od egzekucji, jeżeli skierowanie do niego egzekucji narusza jej prawa. Dla ustalenia, czy egzekucja narusza prawa osoby trzeciej, decydujące znaczenie ma fakt, czy wierzyciel ma prawo zaspokojenia z zajętego przedmiotu. Osoba trzecia musi zatem wykazać brak takiego uprawnienia na skutek tego, że jej przysługuje prawo podmiotowe do tegoż

•<*

przedmiotu (rzeczy, nieruchomości).

W dacie wniesienia powództwa powódka nie miała statusu osoby trzeciej, o której mowa w cytowanym przepisie prawa, albowiem nie była współwłaścicielką zajętej nieruchomości. Egzekucja została skierowana, zgodnie z wnioskiem wierzyciela Banku (...) S.A.w W.do całej nieruchomości, która, w świetle treści księgi wieczystej, stanowiła wyłączną własność dłużnika M. C.. Dopiero prawomocny wyrok Sądu Rejonowego w G.wydany w sprawie IC (...)ukształtował prawo powódki do przedmiotowej nieruchomości, w przysługującym jej udziale we współwłasności.

W chwili obecnej powyższy fakt nie budzi żadnych wątpliwości i prawo powódki w tej części podlega ochronie w postępowaniu egzekucyjnym.

Z tych względów powództwo zasługuje na uwzględnienie w części dotyczącej zwolnienia spod egzekucji udziału wynoszącego ¹A, we współwłasności w nieruchomości położonej we wsi Ł., gmina S., dla której w Sądzie Rejonowym w G. prowadzona jest księga wieczysta pod numerem (...), należącego do powódki. W pozostałej części udziału w przedmiotowej nieruchomości wynoszącego %, właścicielem pozostaje nadal M. C.- dłużnik pozwanego Banku (...) S.A.w W.i Banku (...)w K.Oddział w P., zaś powódce nie przysługuje w tym zakresie ochrona prawa, co skutkuje oddaleniem powództwa w pozostałej części.

Jako podstawę rozstrzygnięcia Sąd przyjął art. 841 k.p.c. Przyznał ze Skarbu Państwa na rzecz adwokata, reprezentującego nieznanego z miejsca pobytu pozwanego M. C., wynagrodzenie w kwocie 4.428 zł wraz z podatkiem Vat, stosownie do § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 sierpnia 1982r w sprawie stawek, warunków przyznawania i wypłaty przysługującym sędziom i pracownikom sądowym za dokonanie oględzin oraz stawek należności kuratorów (Dz.U. Nr 27, póź. 197 ze zm.) w zw. z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu (tj. Dz.U. z 2013r, póź. 461). Na tej samej podstawie prawnej, wynikającej z cyt. wyżej rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r

w sprawie opłat za czynności adwokackie (...) Sąd przyznał wynagrodzenie w kwocie 4.428 zł wraz z podatkiem Vat, na rzecz adwokata świadczącego nieopłaconą pomoc prawną udzieloną powódce. Przyznane wyżej wynagrodzenia odpowiadają obiektywnej wartości przedmiotu sporu, wynikającej z posiadanego przez powódkę tytułu prawnego do ¹A części, w udziale przypadającym we współwłasności nieruchomości. Z tych względów wartość przedmiotu sporu, od której zależne jest wynagrodzenie za świadczone czynności, wskazana przez powódkę w kwocie 300.000 zł, stanowiącej wartość całej nieruchomości, powinna być zostać skorygowana w trybie art. 25 k.p.c na kwotę 75.000 zł tj.

¹A tej wartości. Na zasadzie art. 102 Sąd nie obciążył powódki kosztami zastępstwa procesowego na rzecz pozwanych Banków, uwzględniając szczególnie trudną sytuację życiową, w jakiej pozostaje, przebywając w zakładzie karnym i jej zdecydowanie złą sytuację ekonomiczną, W porównaniu z sytuacją pozwanych.